ISSN:3030-332X
Impact factor: 9,493
International journal of scientific researchers

AGROMIND: SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI SAVDOSINI PROGNOZLASH VA BOSHQARISH PLATFORMASI

Abdiyev Xasan
Ilmiy-innovatsion bo'lim boshlig'i
Donaboyeva Rayhona Lutfilla qizi
Universitet bakalavr 3-bosqich talabasi
Jizzax Sambhram universiteti
Abdiyeva Mahliyo Xasan qizi
106M-25 G va YOGI guruh magistranti
Jizzax politexnika institut

Annotatsiya: Mazkur maqolada qishloq xo'jaligi mahsulotlari savdosini samarali tashkil etishga xizmat qiluvchi sun'iy intellekt asosidagi "AgroMind" platformasining imkoniyatlari tahlil qilinadi. Platforma bozor ma'lumotlarini qayta ishlash, talab va taklifni prognozlash hamda fermerlarga optimal savdo qarorlarini qabul qilishda yordam berishga mo'ljallangan. Shuningdek, loyiha yoshlarning innovatsion tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish va ularni zamonaviy raqamli kasblarga tayyorlashdagi ahamiyati bilan tavsiflanadi.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, startup, AgroMind, qishloq xo'jaligi, raqamli texnologiyalar, innovatsion tadbirkorlik, prognozlash, biznes boshqaruvi.

Аннотация: В статье рассматриваются возможности платформы «AgroMind», основанной на технологиях искусственного интеллекта для прогнозирования и управления продажами сельскохозяйственной продукции. Особое внимание уделяется развитию предпринимательских навыков молодежи и внедрению цифровых технологий в аграрный сектор.

Ключевые слова: искусственный интеллект, стартап, цифровые технологии, сельское хозяйство, предпринимательство, инновации.

Abstract: This article examines the capabilities of the "AgroMind" platform, which uses artificial intelligence technologies to forecast and manage agricultural product sales. The platform is designed to assist farmers in making effective business decisions by analyzing market demand and supply. The study also highlights the role of the project in developing entrepreneurial skills among young people and preparing them for modern digital professions.

Keywords: artificial intelligence, startup, agriculture, digital technologies, entrepreneurship, forecasting, business management.

Bugungi kunda dunyo iqtisodiyotining deyarli barcha tarmoqlarida raqamli texnologiyalar va sun'iy intellektdan foydalanish kengayib bormoqda. Ayniqsa, qishloq xo'jaligi sohasida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash resurslardan samarali foydalanish, ishlab chiqarish hajmini oshirish hamda mahsulotlarni bozorda muvaffaqiyatli realizatsiya qilish imkonini bermoqda. Shu bilan birga, fermer va tadbirkorlar oldida mahsulotni yetishtirishdan tashqari uni foydali narxda sotish masalasi ham dolzarb muammo bo'lib qolmoqda.

Ko'plab hollarda qishloq xo'jaligi mahsulotlari narxining mavsumiy o'zgarishi, talabning noto'g'ri baholanishi va bozor haqidagi ma'lumotlarning yetishmasligi ishlab chiqaruvchilarning iqtisodiy yo'qotishlariga sabab bo'ladi. Mazkur muammolarni hal etishda sun'iy intellekt asosidagi prognozlash tizimlaridan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu munosabat bilan "AgroMind" nomli innovatsion startup loyihasi taklif etiladi. Ushbu platforma fermerlar va tadbirkorlarga bozor ma'lumotlarini tahlil qilish, mahsulot narxlarini prognozlash va eng maqbul savdo strategiyalarini ishlab chiqishda yordam beradi.

Muammoning dolzarbligi

Qishloq xo'jaligi O'zbekiston iqtisodiyotining strategik tarmoqlaridan biri hisoblanadi. Mamlakatda meva-sabzavot, poliz mahsulotlari va boshqa qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtirish

hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Biroq ishlab chiqarish hajmining ortishi har doim ham daromadning oshishini anglatmaydi.

Asosiy muammolardan biri bozor narxlarining keskin o‘zgaruvchanligidir. Masalan, ayrim mavsumlarda pomidor yoki bodring narxi keskin tushib ketishi natijasida fermerlar zarar ko‘rishi mumkin. Bunday vaziyatlar ko‘pincha bozor talabining oldindan tahlil qilinmagani bilan bog‘liq.

Bundan tashqari, ko‘pchilik fermerlar bozor ma’lumotlarini muntazam kuzatish imkoniyatiga ega emas. Natijada ular mahsulotni qaysi hududda va qaysi davrda sotish foydaliroq ekanligini aniqlashda qiyinchiliklarga duch keladilar. Shu sababli bozor ma’lumotlarini tahlil qiluvchi va prognoz beruvchi aqlli platformalarga ehtiyoj ortib bormoqda.

AgroMind platformasining ishlash mexanizmi

AgroMind platformasi sun’iy intellekt va katta hajmdagi ma’lumotlarni tahlil qilish texnologiyalariga asoslangan. Platforma turli manbalardan ma’lumotlarni yig‘adi va qayta ishlaydi. Ular quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

- qishloq xo‘jaligi bozorlari narxlari;
- talab va taklif ko‘rsatkichlari;
- mavsumiy ma’lumotlar;
- logistika xarajatlari;
- hududlar kesimidagi savdo statistikasi.

Tizim ushbu ma’lumotlarni tahlil qilib, kelajakdagi bozor holati bo‘yicha prognozlar yaratadi. Masalan, fermer platformaga o‘z mahsuloti haqidagi ma’lumotlarni kiritadi. Sun’iy intellekt algoritmlari esa mahsulotni qaysi hududda sotish maqsadga muvofiqligini, qachon narx yuqoriroq bo‘lishini va qanday savdo strategiyasini qo‘llash kerakligini tavsiya qiladi.

Platformaning mobil ilovasi orqali foydalanuvchilar real vaqt rejimida bozor ma’lumotlarini kuzatishi mumkin. Bu esa qaror qabul qilish jarayonini sezilarli darajada osonlashtiradi

Startup loyiha sifatidagi imkoniyatlari

AgroMind loyihasi startup sifatida yuqori salohiyatga ega. Bugungi kunda qishloq xo‘jaligida raqamlashtirish jarayonlari jadal rivojlanmoqda. Shu sababli aqlli boshqaruv tizimlariga bo‘lgan talab ortib bormoqda.

Loyihaning asosiy mijozlari:

- fermer xo‘jaliklari;
- issiqxona egalari;
- agroklasterlar;
- qishloq xo‘jaligi kooperativlari;
- eksportyor korxonalar.

Biznes modelining asosini obuna (subscription) tizimi tashkil etadi. Foydalanuvchilar platformaning kengaytirilgan xizmatlaridan foydalanish uchun ma’lum to‘lovni amalga oshiradilar. Bundan tashqari, analitik hisobotlar va premium prognozlar orqali qo‘shimcha daromad olish mumkin.

Kelgusida platformani boshqa davlatlar bozorlariga ham moslashtirish mumkin. Bu esa loyihaning eksport salohiyatini oshiradi.

Yoshlarni zamonaviy kasblarga tayyorlashdagi ahamiyati

Bugungi mehnat bozorida sun’iy intellekt, ma’lumotlar tahlili va raqamli boshqaruv bilan bog‘liq mutaxassislarga talab ortib bormoqda. Shu sababli yoshlarni zamonaviy kasblarga tayyorlash jarayonida innovatsion loyihalar muhim ahamiyat kasb etadi.

AgroMind platformasi ustida ishlash davomida talabalar va yosh mutaxassislar:

- sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish;
- biznes tahlili;
- marketing;
- loyiha boshqaruvi;
- ma’lumotlar bazasi bilan ishlash;
- mobil ilovalar yaratish kabi ko‘nikmalarga ega bo‘ladilar.

Bu esa yoshlarning zamonaviy mehnat bozori talablariga moslashuvchanligini oshiradi. Shuningdek, ularning tadbirkorlik qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Iqtisodiy samaradorlik tahlili

Loyihaning iqtisodiy samaradorligi bir necha jihatlar bilan izohlanadi. Birinchidan, fermerlar mahsulotlarini eng qulay vaqtda sotish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Bu esa daromadning oshishiga xizmat qiladi.

Ikkinchidan, talab va taklif prognozlari ishlab chiqarishni rejalashtirishda yordam beradi. Natijada ortiqcha mahsulot yetishtirish yoki mahsulot tanqisligi kabi holatlar kamayadi.

Uchinchidan, logistika xarajatlarini optimallashtirish mumkin bo‘ladi. Platforma mahsulotni qaysi hududga yetkazish maqsadga muvofiqligini ko‘rsatadi. Bu esa transport xarajatlarini qisqartiradi.

Shuningdek, platforma investorlarga ham bozor tendensiyalarini baholash imkonini beradi. Natijada qishloq xo‘jaligi sohasiga investitsiyalar oqimi ortishi mumkin.

Kelajak istiqbollari

Kelajakda AgroMind platformasiga qo‘shimcha funksiyalarni joriy etish rejalashtirilmoqda. Jumladan:

- hosildorlik prognozi;
- ob-havo xavflarini baholash;
- eksport bozorlarini tahlil qilish;
- aqlli sug‘orish tizimlari bilan integratsiya;
- mahsulot sifatini baholash modullari.

Bunday imkoniyatlar platformaning funksional imkoniyatlarini kengaytiradi va foydalanuvchilar sonining oshishiga xizmat qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, AgroMind platformasi qishloq xo‘jaligi mahsulotlari savdosini samarali boshqarish va prognozlashga xizmat qiluvchi innovatsion yechim hisoblanadi. Sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish fermerlar va tadbirkorlarning iqtisodiy samaradorligini oshirishga yordam beradi.

Loyiha startup sifatida katta istiqbolga ega bo‘lib, yoshlarning innovatsion tadbirkorlik ko‘nikmalarini rivojlantirish va ularni zamonaviy raqamli kasblarga tayyorlashda muhim vosita bo‘lib xizmat qilishi mumkin. Shu sababli bunday loyihalarni qo‘llab-quvvatlash va amaliyotga joriy etish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risidagi Farmoni.
2. Hamdamov Q.X. *Raqamli iqtisodiyot asoslari*. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
3. Laudon K.C., Laudon J.P. *Management Information Systems*. – Pearson Education, 2020.

4. Chaffey D. *Digital Business and E-Commerce Management*. – Pearson, 2021.
5. Kotler P., Keller K. *Marketing Management*. – Pearson, 2018.
6. Wolfert S., Ge L., Verdouw C., Bogaardt M. Big Data in Smart Farming. – Agricultural Systems, 2017.
7. FAO. Digital Technologies in Agriculture and Rural Areas. – Rome, 2022.
8. World Bank. Digital Agriculture Profile. – Washington DC, 2023.
9. OECD. Artificial Intelligence in Agriculture. – Paris, 2022.
10. United Nations. Digital Transformation and Sustainable Development. – New York, 2023.